

SOSTE

Suomen sosiaali ja terveys ry

Yhdessä tehty hyvä elämä kaikille

Erityisasiantuntija Ari Inkinen, ari.inkinen@soste.fi

SOSTE

Kuuleminen 27.10.2023

- Esityksessä keskeisinä lähteinä ovat olleet
 - Tutkimus- ja innovaationeuvoston visio- ja tiekartta
 - Keskeisiä TKI-politiikan linjauksia (VB2024HE Y54)
 - SOSTEn ehdotukset hyvinvointitalouden ohjausmalliksi
- Sosiaali- ja terveysalan järjestöt ovat olleet merkittävä innovaatioiden tuottaja ja ratkaisujen kehittäjä suomalaisen hyvinvointivaltion syntymisestä lähtien ja sen elinvoimaisuuden edistäjänä.
 - Innovaatiot ovat kohdistuneet terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen, työelämän kehittämiseen, yhteiskunnan monimuotoisuuden vahvistamiseen, kokonaisturvallisuuteen ja arkielämän sujumiseen.

Hyvinvointitalous pähkinäkuoressa

- Hyvinvointitalouden päämäärä on ihmisten hyvinvoinnin tukeminen ja hyvän elämän edellytysten vahvistaminen sekä turvaaminen.
- Hyvinvointi muodostuu osallisuudesta ja yksilöllisistä voimavaroista.
- Hyvinvointitalouden indikaattorikorin pääotsikot
 - Hyvän elämän edellytykset: perustarpeet
 - Hyvän elämän edellytykset: ekologinen kestävyys
 - Osallistuminen yhteiskunnassa
 - Sosiaaliset suhteet
 - Elämänlaatu

Konkreettiset havainnot ja esitykset

- Sosiaali- ja terveysalan järjestöille tarkoitettuja yleishyödyllisen toiminnan TKI-määrärahojen leikkaus tulee perua (STEa 2027)
- Järjestötietoa on hyödynnettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä ja palvelujen kehittämisessä. Järjestötieto on saatava automatisoidusti mukaan tietojärjestelmiin ja alustoihin.
- Jotta pk-yrityksillä ja järjestöillä on mahdollisuus osallistua TKI-toimintaan, tarvitaan kansallinen rahasto, josta voidaan osoittaa panoksia esimerkiksi omarahoitusosuuksiin.
- TKI-panoksia tulee kohdentaa osallisuutta, merkityksellisyyttä ja yleisesti elämän laatua edistävien innovaatioiden juurruttamiseen ja tuottamiseen.

Huomiot TKI-neuvoston visio- ja tiekarttaan

- Eri organisaatiomuotojen (julkinen, kaupallinen ja yleishyödyllinen) innovaatiokumppanuuksilla voidaan ratkaista yhteisiä isoja haasteita.
- Sosiaali- ja terveysalan järjestöjen vahvempi rooli kansallisessa ja kansainvälisessä TKI-toiminnassa, jota voi tukea esimerkiksi
 - tiiviimpi hyvinvointialueiden TKI-toiminnassa,
 - nyt suunnitteilla oleva Sosiaalisten innovaatioiden osaamiskeskuksessa ja
 - järjestöjen Eurooppa-tason TKI-toiminnan rahoituskynnysten madaltaminen.
- Tietojohtamista ja jaettua yhteistä dataa tulisi hyödyntää entistä laajemmin. Järjestötieto on saatava automatisoidusti mukaan tietojärjestelmiin ja alustoihin.
- Neljän prosentin (4%) TKI-panosten tulee kohdentua aineellisen hyvän vahvistamisen lisäksi myös aineettoman hyvän vahvistamiseen.

TKI-politiikassa hyvinvointitaloutta tukevaa 1/3

- **Hyvän elämän edellytykset: perustarpeet**
 - Julkisten palveluiden saatavuus ja toimivuus
- **Hyvän elämän edellytykset: ekologinen kestävyys**
 - Kestävä kehitys
 - Kiertotalous
 - Uusiutuvan energia
 - Tuottavat liiketoiminta ja verojen maksuhalukkuus

TKI-politiikassa hyvinvointitaloutta tukevaa 2/3

- **Osallistuminen yhteiskunnassa**

- Mahdollisella työllisyysasteen vahvistumisella on positiivinen vaikutus.
- Työelämän laatua parantavat investoinnit tukevat hyvinvointitalouden ylläpitoa.
- Yleisesti koulutukseen panostamisella on positiivinen vaikutus.
- Kansalaisjärjestötoiminnan riittävällä resurssoinnilla voidaan edistää merkityksellisyyden ja osallisuuden kokemusta, sekä vahvistaa niin fyysistä, psyykkistä, sosiaalista ja eettistä toimintakykyä.

TKI-politiikassa hyvinvointitaloutta tukevaa 3/3

- **Sosiaaliset suhteet**

- Myös yritysten hr-osaamiseen tulee investoida.
- Osallisuuden ja merkityksellisyyden kokemus oppimis- ja työympäristöissä tukee hyvinvointitaloutta.

- **Elämänlaatu**

- Sosiaali- ja terveysala tarvitsee investointeja osaamiseen, uusiin toimintatapoihin ja työvoiman löytämiseen pikaisesti, jotta palvelulupaukset voidaan toteuttaa.
- Onnistuminen edellyttää vahvaa monitasoista vuorovaikutusta palveluiden käyttäjien ja heikoimmassa asemassa olevien ihmisoikeuksien puolustajien (sosiaali- ja terveysalan järjestöt)

